

administratoriumi Juozapu Pletkumi konsekravo L. Povilonį titulinio Arkavikos vyskupu.

Popiežiaus 1973 m. liepos 7 d. paskirtas, 1973–1979 m. buvo Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos apaštalinio administratoriaus vyskupo J. Matulaičio-Labuko koadjutorius su paveldėjimo teise. 1979 m. vyskupui mirus, gegužės 28 d. L. Povilonis perėmė abiejų vyskupijų administravimą ir tapo Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininku, šias pareigas ėjo 1979–1988 metais.

L. Povilonis dalyvaudavo vyskupų konsekracijos iškilmėse kaip pagrindinis konsekratorius, 1982 m. liepos 25 d. konsekavo Telšių apaštalinį administratorių vyskupą Antaną Vaičių, 1984 m. gruodžio 2 d. – Kauno ir Vilkaviškio vyskupą augziliarą Juozą Preikšą, 1986 m. gruodžio 7 d. – Vilkaviškio vyskupą augziliarą Vladislavą Michelevičių.

1982 m. gegužės 20 d. pasirašė Romos Mišio-lo lietuviškojo vertimo aprobatą, prisidėjo prie to, kad nuo 1986 m. visos apeigos Lietuvos bažnyčiose vyksta lietuvių kalba.

Dirbdamas vyskupu, jis sukaupė didelę teologinės literatūros biblioteką, jai atsisiusdavo leidinių iš įvairių užsienio šalių. Jam mirus, knygas paveldėjo Vilniaus universitetas.

Vyskupo L. Povilonio dėka buvo išsaugotas nuo išvežimo Vilniaus arkikatedroje rastas lobis. Lan-kydamasis Vatikane, jis kelis kartus davė interviu Vatikano radijui, rizikuodamas užsitraukti sovietų valdžios nemalonę ir būti nušalintas. Jo diplomati-nių sugebėjimų dėka į savo parapiją po 24 metų tremties grįžo vyskupas Vincentas Sladkevičius, Lietuvai buvo paskirti trys nauji vyskupai.

1984 m. lapkričio 16 d. L. Poviloniui buvo suteiktas titulinio Arkavikos arkivyskupo titulas. Kai sveikata susilpnėjo, 1988 m. balandžio 27 d. buvo patenkintas jo prašymas atleisti jį iš einamų pareigų.

L. Povilonis mirė 1990 m. rugpjūčio 9 d. Kau-ne. Jį palaidojo Marijampolės Šv. arkangelo Mykolo prokatedros šventoriuje šalia kitų kunigų.

NAUDOTA LITERATŪRA:

1. „Liudvikas Povilonis“, *Pasaulio anykštėnų bendrija. Anykštėnų biografijų žinynas*: <https://inx.lv/J6eYm>.

2. „Liudvikas Povilonis“, *Kauno arkivyskupija*: <https://kaunoarkivyskupija.lt/arkiv-povilonis/>.

Vyskupas Juozapas Pletkus. Fotografas nežinomas. Nuotrauka iš Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos archyvo

Juozapas Pletkus

Juozapas Pletkus (1895–1976) – katalikų kunigas, vyskupas, Telšių vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros apaštalinis administratorius.

Gimė 1895 m. gegužės 22 d. Gujėnų kaime (Grinkiškio vlsč., Šiaulių apskr.) – dabartinio Radviliškio rajono teritorija. 1914–1921 m. mokėsi Kauno kunigų seminarijoje. Į kunigus įšventintas 1921 m. 1921–1932 m. buvo Kaltinėnų vikaras, 1932–1939 m. Leckavos, 1939–1946 m. Papilės, 1946–1954 m. Tirkšlių, 1954–1966 m. Gargždų klebonas.

Mirus Telšių vyskupui Petruui Maželiui, Telšių vyskupijos kapitula 1966 m. J. Pletkų išrinko Telšių vyskupijos kapitulinio vikaru ir Klaipėdos prelatūros valdytoju. 1967 m. kovo 7 d. popiežius Paulius VI jį paskyrė jį Telšių vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros apaštalinio administratoriumi, tų pačių metų lapkričio 8 d. – Tubijos vyskupu.

Vyskupu konsekruotas 1968 m. Telšių katedroje.

Mirė 1975 m. rugsėjo 29 d. Palangoje. Palaidotas Telšių Šv. Antano Paduviečio katedros šventoriuje.

NAUDOTA LITERATŪRA:

1. „Juozapas Pletkus“, *Visuotinė lietuvių enciklopedija*: <https://www.vle.lt/straipsnis/juozapas-pletkus/>.